

Výberové kritériá oblastí

Nariadenie o ENRF (čl. 18 (g)) požaduje, aby operačný program neobsahoval „zoznam kritérií, ktoré sa uplatňujú pri výbere rybárskych a akvakultúrnych oblastí“ (oddiel 5.1.2 vzoru OP). Účelom tejto požiadavky je vysvetliť hlavné zameranie priority Únie 4 uvedením, ktorý riadiaci orgán oblastí si predstavuje ako najvhodnejší na uplatňovanie CLLD a prečo.

Tento súbor otázok má pomôcť riadiacemu orgánu definovať toto zameranie a opísať ho v OP. Odpovedá na tieto otázky:

- 1. čo mám napísať do OP o kritériách pre výber rybolovných a akvakultúrnych oblastí?**
- 2. aký druh kritérií by som mohol/la použiť?**
- 3. prečo nemôžem v OP uviesť pevne stanovený zoznam oblastí?**
- 4. možno veľké prístavy (viac ako 150 000 obyvateľov) považovať za oprávnené?**
- 5. ako môžem vziať do úvahy regionálne rozdiely?**
- 6. akými úvahami by sa mala riadiť definícia kritérií pre označenie rybárskych oblastí?**

1. Čo mám napísať do OP o kritériách pre výber rybolovných a akvakultúrnych oblastí?

Podľa nariadenia o ENRF (čl. 3.2.5), rybolovná a akvakultúrna oblasť je „oblasť s pobrežím mora, rieky alebo jazera, vrátane oblasti, v ktorej sa vyskytujú rybníky, alebo povodie s významnou úrovňou zamestnanosti v odvetví rybolovu alebo akvakultúry, ktorá je funkčne celistvá z geografického, hospodárskeho a sociálneho hľadiska a ktorú tak označuje členský štát“.

Riadiaci orgán by mohol v zásade označiť všetky rybolovné a akvakultúrne oblasti ako oprávnené pre CLLD, ale väčšina riadiacich orgánov by sústredila financovanie ENRF na tie oblasti, kde by uplatňovanie CLLD prinieslo najväčšie výhody pre rybárske komunity vo vzťahu k výzvam, ktorým tieto oblasti čelia, a na ich potenciál rastu a tvorby pracovných miest. Riadiaci orgán bude musieť v OP stanoviť, aké kritériá použije na voľbu tejto politiky. Zámerom nie je predložiť zoznam oblastí v OP, keďže vymedzenie presných hraníc by sa malo prenechať miestnej úrovni (pozri nižšie), ale vysvetliť, aké faktory by sa brali do úvahy pri určení, či je daná oblasť oprávnená pre CLLD alebo nie.

2. Aký druh kritérií by som mohol/la použiť?

Výberové kritériá oblasti by mohli zahŕňať:

- › kritériá opisujúce veľkosť a dôležitosť odvetvia rybárstva a akvakultúry (zamestnanosť, počet a veľkosť lodí alebo rybníkov, povaha a typ rybolovu, objem vylodených rýb/veľkosť produkcie, hodnota...);
- › kritériá opisujúce charakter oblasti: pobrežný, ústie, rieka alebo jazero, chránené oblasti, maximálna a minimálna veľkosť populácie, hustota obyvateľstva, úbytok obyvateľstva, vzdialené oblasti;
- › kritériá týkajúce sa súvislosti oblasti intervencie – možnosť oddelenia oblastí jazerami alebo vybodkovania pozdĺž pobrežia, pokrytie väčších prístavov a sídiel (pozri nižšie).

Pri formulovaní týchto kritérií by mal riadiaci orgán použiť informácie uvedené v kontextových ukazovateľoch (potrebne pre oddiel 2.2 vzoru OP).

Príklad: Výberové kritériá oblastí Spojeného kráľovstva (2007 – 2013) zahŕňajú:

- › nízku hustotu obyvateľstva
- › upadajúci rybolov
- › malé rybárske komunity
- › aspoň jeden aktívny rybársky prístav (Anglicko)

3. Prečo nemôžem v OP uviesť pevne stanovený zoznam oblastí?

Usmernenie k vzoru OP ENRF, ktoré poskytla Komisia na doplnenie vykonávajúceho nariadenia 771/2014, vysvetľuje, že riadiace orgány by vo svojom OP nemali predkladať uzavretý zoznam oblastí. Zoznam kritérií by sa mal používať na identifikáciu typov oblastí, ktoré sú oprávnené na podporu, ale nie samotných presných oblastí.

Podľa definície je miestny rozvoj vedený komunitou procesom zdola nahor, ktorého úspech závisí od schopnosti vytvárať efektívne spojenectvá medzi miestnymi aktérmi, ktorí zdieľajú súbor spoločných cieľov. To si vyžaduje rokovania na miestnej úrovni, aby sa zaistila skutočná angažovanosť kľúčových organizácií a zainteresovaných strán na celom území. Výsledkom týchto rokovaní bude vymedzenie presných hraníc oblastí. Kritériá pre označenie oprávnených oblastí by sa to nemali pokúšať predurčovať ani vnucovať umelé riešenia, ktoré sa na mieste môžu ukázať ako neuskutočiteľné.

4. Možno veľké prístavy (viac ako 150 000 obyvateľov) považovať za oprávnené pre CLLD?

V niektorých krajinách je najvyššia zamestnanosť v odvetví rybolovu i najvyššie straty pracovných miest v rybárstve vo veľkých prístavoch. Ak riadiaci orgán uváži, že CLLD by mohol byť efektívnym nástrojom na riešenie výziev v týchto oblastiach, tak by sa to mohlo povoliť. Túto výnimku však musí akceptovať Komisia v dohode o partnerstve a musí byť odôvodnená v operačnom programe vrátane vysvetlenia od riadiaceho orgánu ohľadne metódy, ktorá sa použije na zabránenie rozptýlenia finančných prostriedkov, ak sa takáto veľká oblasť stane oprávnenou.

5. Ako môžem vziať do úvahy regionálne rozdiely pri koncipovaní kritérií na identifikovanie rybárskych oblastí v mojom OP?

Výzvy, ktorým čelí rybolov a rybárske oblasti, sa môžu v jedinej krajine nesmierne líšiť. V dôsledku toho sa môže každý región v regionalizovanej krajine rozhodnúť, že bude používať iné kritériá. V zásade je to možné, pokiaľ je tento prístup odôvodnený v OP a celý oddiel neprekračuje 7 000 znakov. Možným riešením by bolo predloženie (v prílohe k OP) tabuľky, ktorá stanovuje všeobecné kritériá a v prípade potreby aj špecifické regionálne kritériá.

6. Akými úvahami by sa mala riadiť definícia kritérií pre označenie rybárskych oblastí?

Pri koncipovaní kritérií na identifikovanie rybárskych oblastí musí mať riadiaci orgán na pamäti nasledujúce body:

- › čo sa snažím dosiahnuť s CLLD v rybárskych oblastiach a koho sa snažím podporiť? Napríklad, sú rybárske komunity hlavným cieľom alebo len dôležitou súčasťou širšieho rozvoja pobrežia? Chcem podporiť celú rybársku komunitu alebo len tých, ktorí čelia najväčším ťažkostiam?
- › koľko zdrojov je k dispozícii pre prioritu Únie 4 a koľko skupín FLAG je možné financovať? Krajiny s obmedzenými zdrojmi vo vzťahu k potenciálnym oblastiam môžu chcieť ustanoviť výberové kritériá oblastí, ktoré budú viac zamerané.
- › aké účinky budú mať kritériá na rôzne časti rybárskej komunity alebo aktivitu skupiny FLAG? Napríklad, kritériá založené na počte lodí môžu uprednostňovať drobný rybolov; kritériá založené na objeme vylođených rýb môžu uprednostňovať priemyselný rybolov; populačné obmedzenia môžu vylučovať veľké prístavy s väčšinou zamestnanosti v odvetví rybolovu alebo rozhodujúce trhy pre produkty rybárstva.

Vydavateľ: Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre námorné záležitosti a rybárstvo, generálny riaditeľ.

Odmietnutie zodpovednosti: Zatiaľ čo je Generálne riaditeľstvo pre námorné záležitosti a rybárstvo zodpovedné za celkové vypracovanie tohto dokumentu, nie je zodpovedné za obsah ani negarantuje presnosť údajov.